Bipolar Prodrom Belirti Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Bipolar Prodrom Belirti Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17974

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Bipolar Prodrom Belirti Ölçe?i (BPBÖ), bipolar bozukluk tan?s? konulan veya bu bozukluk aç?s?ndan yüksek risk alt?nda bulunan bireylerde, yakla?an bir duygudurum ata??n?n (manik, hipomanik veya depresif) erken uyar? sinyallerini veya prodrom belirtilerini sistematik olarak tespit etmek amac?yla geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Ölçe?in Türkçe versiyonu, 2018 y?l?nda Ömer Aydemir ve arkada?lar? taraf?ndan yap?lan bir uyarlama ve geçerlik-güvenilirlik çal??mas? sonucunda Türk psikiyatrisine kazand?r?lm??t?r.

Bu ölçek, klinik izleme ve erken müdahale stratejilerinin geli?tirilmesi aç?s?ndan kritik öneme sahiptir. Psikometri çal??malar?, BPBÖ'nün Türk kültürüne özgü dilsel ve yap?sal e?de?erli?ini sa?layarak, erken belirti taramas?nda güvenilir ve geçerli bir araç oldu?unu göstermi?tir.

Anahtar Kelimeler

Bipolar bozukluk, prodrom, belirti ölçe?i, uyarlama, geçerlik, güvenilirlik, psikiyatri, erken tan?.

Yazarlar

Ömer AYDEM?R, Selçuk ÖZTEK?N, Fatih AKDEN?Z.

Amaç

BPBÖ'nün temel amac?, bireylerin tam geli?mi? bir duygudurum ata??na girmeden önceki dönemde ya?ad?klar? özgül, hafif semptom de?i?ikliklerini ve i?levsellikteki bozulmalar? belirlemektir. Bu erken dönem prodrom belirtilerinin ölçülmesi, klinisyenlere önleyici tedavilere ba?lama veya mevcut tedavileri ayarlama konusunda zaman?nda karar verme imkan? sunar.

Ölçe?in Türkçe uyarlama çal??mas?n?n (2018) birincil amac?, orijinal ölçe?in psikometrik özelliklerini Türk popülasyonunda test etmek ve kültürel geçerli?ini sa?lamakt?r. Bu sayede, Türkiye'deki klinik ve ara?t?rma ortamlar?nda bipolar bozukluk hastalar?n?n izlenmesi ve prognozunun iyile?tirilmesi hedeflenmi?tir.

Yap?

Bipolar Prodrom Belirti Ölçe?i, bipolar bozuklu?un manik ve depresif kutuplar?na özgü olas? prodromal semptomlar? kapsayan çok boyutlu bir yap?y? ölçer. Bu yap?, genellikle uyku düzeni de?i?iklikleri, enerji seviyesindeki dalgalanmalar, irritabilite art???, dü?ünce h?z?nda de?i?imler ve hafif anksiyete/depresif belirtiler gibi subsendromal düzeydeki de?i?iklikleri içerir.

Ölçek maddeleri, hastan?n kendi gözlemlerine dayanarak son dönemdeki semptomlar?n ?iddetini

ARABPSYCHOLOGY.COM

veya s?kl???n? derecelendirmesini gerektiren öz bildirim format?ndad?r. Bu yap?, hastan?n öznel deneyimini kantitatif hale getirerek, tam bir ata??n geli?mesini önlemeye yönelik müdahale stratejileri için temel veri sa?lar.

Geçerlik

Aydemir ve arkada?lar?n?n 2018 çal??mas?, Türkçe versiyonun yap? geçerli?ini detayl? olarak incelemi?tir. Yap? geçerli?i, ölçe?in teorik olarak ölçmesi beklenen psikolojik yap?y? ne ölçüde ölçtü?ünü gösterir. Çal??mada kullan?lan faktör analizi yöntemleri, ölçek maddelerinin, bipolar prodrom yap?s?yla uyumlu, klinik olarak anlaml? alt boyutlara ayr?ld???n? do?rulam??t?r.

Ayr?ca, e?zamanl? geçerlik çal??malar?, BPBÖ puanlar?n?n, mevcut duygudurum durumunu ölçen di?er yerle?ik ve kabul görmü? klinik ölçeklerle (örne?in, Mani veya Depresyon ölçekleri) yüksek ve anlaml? korelasyonlar gösterdi?ini ortaya koymu?tur. Bu bulgular, ölçe?in klinik semptom yükünü do?ru bir ?ekilde yans?tt???n? kan?tlamaktad?r.

Güvenilirlik

BPBÖ'nün güvenilirlik de?erlendirmesi, temel olarak iç tutarl?l?k ve test-tekrar test güvenilirli?i üzerinden yap?lm??t?r. ?ç tutarl?l?k analizi, ölçek maddelerinin birbiriyle ne kadar tutarl? oldu?unu gösteren Cronbach Alfa katsay?s? ile de?erlendirilmi? ve Türkçe versiyonun kabul edilebilir düzeyde yüksek bir iç tutarl?l??a sahip oldu?u belirtilmi?tir.

Test-tekrar test güvenilirli?i ise, semptom durumunun stabil oldu?u varsay?lan k?sa bir aral?kta (örne?in 1-2 hafta) yap?lan ölçümlerin tutarl?l???n? incelemi?tir. Yüksek test-tekrar test katsay?lar?, BPBÖ'nün zamansal kararl?l???n? ve klinik izleme amac?yla güvenle kullan?labilece?ini desteklemektedir.

Faktör Analizi

Türkçe Bipolar Prodrom Belirti Ölçe?i'nin orijinal yap?s?n? koruyup korumad???n? incelemek amac?yla faktör analizi teknikleri kullan?lm??t?r. Bu analizler, ölçek maddelerinin, teorik modelde öngörülen manik ve depresif prodrom boyutlar?n? yans?tacak ?ekilde grupland???n? göstermi?tir. Bu ayr?m, ölçe?in sadece genel bir risk skorundan ziyade, spesifik atak tipine yönelik erken sinyalleri yakalama yetene?ini peki?tirmektedir.

Faktör yükleri ve model uyum indeksleri, Türkçe versiyonun orijinal ölçe?in yap?sal bütünlü?ünü ba?ar?yla korudu?unu ve Türk popülasyonunda da geçerli bir psikometrik yap? sundu?unu göstermi?tir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Öz bildirim (Self-report) ölçe?i.

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Bipolar bozukluk tan?s? alm?? hastalar ve yüksek riskli bireyler.

Age Group: Yeti?kin popülasyonu.

Population Details: Türkiye'deki üniversite ve devlet hastanelerinin psikiyatri kliniklerindeki klinik popülasyonlar üzerinde valide edilmi?tir.

Test Methodology: Bireyin son dönemdeki duygudurum ve davran?? de?i?ikliklerini belirli bir derecelendirme sistemi üzerinden i?aretlemesi esas?na dayanan kantitatif ölçüm.

Anahtar Kelimeler

Erken müdahale, duygudurum bozukluklar?, psikopatoloji, psikometrik özellikler, manik atak, depresif atak, öz bildirim.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut de?ildir.

Affiliation Email addresses: soaydemir@yahoo.com (Sorumlu Yazar: Ömer AYDEM?R)

Correspondence Address: Bilgi mevcut de?ildir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l? (Uyarlama): 2018

?zinler ve Ücret: Ölçe?in klinik veya akademik ara?t?rmalarda kullan?m? için sorumlu yazar Ömer Aydemir ile do?rudan ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Kullan?m ko?ullar? ve potansiyel ücretler yazar?n takdirindedir.

PDF Kayna??: Ölçe?in Türkçe versiyonunun geçerlik ve güvenilirlik çal??mas?na ait orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: reliability-and-validity-study-of-the-turkish-version-of-bipolar-prodrome-symptom-scale-toad.pdf

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynaklar

Aydemir, Ö., Öztekin, S., & Akdeniz, F. (2018). Reliability and Validity Study of the Turkish Version of Bipolar Prodrome Symptom Scale. *Turkish Journal of Psychiatry, 29(2)*.

Bipolar Prodrom Belirti Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in orijinal maddeleri kaynak içerikte yer almamaktad?r. Maddelerin tam listesi, yazar ile ileti?ime geçilerek veya referans olarak belirtilen makaleye (Aydemir et al., 2018) ba?vurularak edinilmelidir.

ARABPSYCHOLOGY.COM